

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravništvo prejemanj:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 5—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 84.

Ima vsak dan svojo izvzemljeno nedeljo in praznike.

Inserati veljajo: petdesetopeta potiti vrsta na enkrat po 14 vrn., na dvakrat po 12 vrn., na trikrat ali večkrat po 10 vrn. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvo naj se pošilja naročila, reklamacije, inserati itd. te je administrativne stvari.

Pasozna št. 10 vinarjev.

Na pisnina naročila brez letodobe vspešne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto K 30—
na mesec 2-80	

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravništvo: Knaflova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejši Justični škandal.

Slovenec lahko vsak dan reče: Nulla dies sine linea, ker ga res ni dneva, da nam ne bi justična uprava prizadela kakšnega udarca.

Ti udarci se množijo na kvar našega ubogega naroda tako pogosto, da bomo lahko kar otvorili novo rubriko pod naslovom »Justični škandal«.

Seveda kumuje tudi najnovejšemu justičnemu škandalu, ki se je pripetil pred par dnevi. Slovence vedno iz dna duše sovražno višje deželno sodišče v Gradcu, ki res ne zamudi prav nobene prilike, da ne bi teptalo z nogami v osnovnih zakonih zakonitih pravic slovenskega naroda.

Najnovejši škandal je pa sledeči:

Neki absolvirani jurist G. P. je na podlagi povoljno dovršenih pravnih študij zaprosil pri predsedništvu ex. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu s pripombo, da se hoče posvetiti sodnemu poklicu, da dopustitev k sodni pripravljalni službi.

C. kr. višje deželno sodišče v Gradcu je pa njegovo prošnjo odbilo in ta svoj ukrep utemeljilo dobesedno tako-le: »Vaši prošnji za dopustitev v pravno prakso kot kandidata za sodno službo se za sedaj ne more ugoditi, ker je za okoliš graškega nadsodišča ustanovljeno število kandidatov za sodno službo že doseženo.«

Le ta zavrnitveni razlog je pa naravnost protizakonit, ker veljavni zakoni in naredbe ne poznajo prav nobene omejitve glede števila onih pravnih praktikantov, ki žele vstopiti v sodno pripravljalno službo z namenom, da postanejo sodniki.

Tako omejitve imamo pač glede avskultantov in sicer v organizacijskem zakonu z dne 14. sept. 1852, razglašenem z ministrsko naredbo z dne 15. januarja 1853 drž. zak. št. 10 priloga D.).

V § 11 s tem ravnokar navedenega zakona je namreč določeno, da se ustanavlja za vsak nadsodni okoliš določeno število avskultantov deloma z adjutom deloma brez njega v to svrhu, da se izobrazijo primeren naraščaj za pripomoč tako pri nadsodiščih kakor pri drugih sodiščih.

O pravnih praktikantih pa ne določa prej navedeni zakon ničesar in posebno ne ustanavlja nobenega določenega števila za nje.

Upravičeno smo torej ožigosali zgoraj zavrnitev prošnje absolviranega pravnika G. P. kot nezakonito in smo tudi prepričani, da bode pravosodno ministrstvo na eventualno pritožbo to nezakonito odločbo višjega deželnega sodišča graškega razveljavilo.

To bi bila pravna stran tega kričečega slučaja.

Konjsko kopito tega najnovejšega justičnega škandala za nas Slovence nam je pa iskati drugje. Prosilec G. P. je Slovenec, ki bi čez gotovo število let utegnil morda odjesti na slovenskih tleh kruh kakemu jezikovno nekvalificiranemu protežeju graškega nadsodišča.

Da pa graško nadsodišče kaj takega ne bode mirno gledalo in da bode že a priori preprečilo vsako tako možnost, je pa pri znani njegovi ljubezni do slovenskega naroda jasno, vsled česar je postal absolvirani pravnik G. P., dasi ima vse zakonite predpogoje za vstop v sodno pripravljalno službo, tudi žrtev onega znanega nemško-nacionalnega sistema, ki neomejeno vlada v prelepi justični palači ob reki Muri in ki hoče slovenske pravnike iztisniti iz sodne službe s tem, da jim z nezakonitimi razlogi zabranjuje vstop v sodno službo.

Da še bolje označimo tendenco, katero nam je iskati in katero tudi najdemo v ti odklonitvi prošnje absolviranega jurista G. P., naj opozorimo še na dejstvo, da se je pred nekaj leti v to svrhu, da se justice spravi čim prej v roke nemškega Mihelja, z nerovno hitrostjo ustanavljalo v Gradcu, Mariboru in Celju zloglasne jezikovne kurze, iz katerih se je potem med slovenski narod pošiljalo sodnike-kurzove, ki so glasom potrpežljivega papirja slovenski jezik baje znali zadostno za izvrševanje sodnega poklica med Slovenci, katerih pa preprosti slovenski narod na kvar pravičnega pravosodja ni razumel, oni pa njega ne!

Ti kurzi so sedaj, ko se oglašajo dovolj jezikovno sposobnih prosilcev za sodno pripravljalno službo, postali popolno nepotrebni, vsled česar tudi pričakujemo od predsedništva višjega deželnega sodišča graškega in tudi od pravosodnega ministrstva, da bode te zloglasne kurze takoj zaprlo kot nepotrebne.

Konstatirali smo ta tipični slučaj absolviranega jurista G. P. in ga polagamo na srce slovenskim in slovenskim državnim poslancem z

upravičeno zahtevo, da naj tudi narodnemu drobnemu delu posvete svojo pozornost, kakor jo vedno in povsod posvečajo naši narodni nasprotniki: »Vigilantibus jura!«

Poslanska zbornica.

Zadružni inštruktor za Kranjsko.

Dunaj, 13. junija. Začetkoma sobotne seje poslanske zbornice je trgovinski minister dr. Weisskirchner odgovoril na interpelacijo poslanca Zitnika glede imenovanja zadružnega inštruktorja s sedežem v Ljubljani. Trgovinski minister je rekel med drugim: Trgovinsko ministrstvo ima resen namen organizacijo zadružnih inštruktorjev časa primerno in v smislu obrtne novele iz l. 1907. izpolniti. Pred vsem pa namerava ministrstvo imenovati za vsako kronovno posebno zadružnega inštruktorja, kateremu bo na razpolago še poseben konceptni uradnik. Ta načrt trgovinskega ministrstva se seveda ne da naenkrat realizirati. V tem oziru so se že napravili prvi koraki, zakaj ministrstvo je že poskrbelo, da se v prihodnji državni proračun sprejme primeren kredit za dva zadružna inštruktorja. Trgovinsko ministrstvo je tudi pripravljeno v smislu stavljenih predlogov in na temelju razpoložljivih sredstev imenovati za Kranjsko posebnega zadružnega inštruktorja.

Razprava o Breiterjevem predlogu in o finančnih predlogih.

Dunaj, 13. jun. Nujni predlog glede odškodnine, plačane Turčiji za Bosno, je utemeljeval predlagatelj Breiter. V debato so posegli finančni minister vitez Bilinski ter poslanca Kuranda in Nömer. Generalna govornika sta bila poslanca Fuchs in Choc. Zbornica je z veliko večino odklonila nujnost Breiterjevega predloga in prestopila na dnevni red k razpravi o finančnih predlogih. Kot prvi je govoril k predmetu finančni minister vitez Bilinski. Izjavil je, da vlada vztraja pri svoji zahtevi, da izvede zbornica razpravo o finančnih predlogih do konca, zakaj ako se prvi del finančnega načrta ne reši še tekom tega leta, bodo dežele konec leta stale na pragu bankrota. Da se omogoči temeljita razprava o finančnih predlogih, nima vlada ničesar proti temu, ako zbornica zbruje tudi meseca julija in avgusta. Na to so govorili poslanci Oklestek, Glöckel, Redlich in Budzynovskij. Med govorom socialista Glöckla je

prišlo do ostrega konflikta med socialisti in krščanskimi socialisti in podpredsedniku dr. Laginji se je le s težkim trudom posrečilo pomiriti razburne duhove. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 3. popoldne.

»Slovanska enota« in Malorusi.

Dunaj, 13. jun. Med voditelji »Slovanske enote« in Malorusi se vodijo pogajanja glede pridružitve maloruskih poslancev »Slovanski enoti«. Pogajanja še sicer niso končana, vendar pa vse kaže na to, da se bo našel način, ki bo omogočil Malorusom pristop k »Slovanski enoti«. V tem slučaju bi »Slovanska enota« štela 150 poslancev, torej skoro eno tretjino vse zbornice. Poljaki s pristopom Malorusov k »Slovanski enoti« seveda niso zadovoljni, tem bolj pa se tega veselo Nemci, ker so menja, da bi pristop maloruskih poslancev k »Slovanski enoti« Poljake takorekoč nerazrušljivo navezal na nemško večino.

Razpust goriškega deželnega zbora

Dunaj, 13. junija. Vest, da namerava vlada razpustiti goriški deželni zbor, se potrjuje. Vlada je posredovala, da bi nasprotujoče se stranke v deželnem zboru sklenile vsaj nekaj modus, so se razbila vsa tozadevna pogajanja, ne preostaja vladi drugega, kakor deželni zbor razpustiti in apelirati na volilce. Razpust deželnega zbora se ima razglasiti v najkrajšem času. Nove volitve bodo v jeseni, najbrže v drugi polovici meseca septembra.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 13. junija. Vzpričo vesti, da bo krona z ozirom na politični položaj na jesen primorana opustiti intransigentno stališče napram neodv. stranki, zatrjujejo na merodajnem mestu, da cesar pod nobenim pogojem ne bo dovolil samostojne ogrske banke in da taktiko ni pripravljeno, izročiti vladno krmilo izključno v roke neodvisne stranke.

„Velezdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri razpravi, ki se je vršila v petek, je bil zaslišan kot prvi svedok učitelj Vekoslav Klemen. Ker je Klemen napadal obtoženca dr. Gjurica v »Hrv. Pravu« ter nagovarjal

druge svedoke, naj pričajo proti dr. Gjuricu, je zagovornik dr. Španič predlagal, naj ga sodišče ne zapriže. Senat je ta predlog zavrnil.

Priča je trdil, da se pravoslavni v Grubišnjem polju niso nazivali Srbe, dokler nista tja prišla učiteljica Rudanova in obt. dr. Gjuric. Učit Rudanova se je ob priliki, ko je bila v okraju osnovana madžarska šola izrazila: »Madžarska šola bo uspevala, mi pa bomo šola padla. To je zakrivil baron Rauch.« Slišal je govoriti, da bodo Srbi razstrelili v znak katoliško cerkev, v njegovo hišo pa bodo vrgli bombo. Neki agent mu je rekel, da bo razpečel mnogolik kralja Petra, čim pride na krmilo narodna vlada. Nekoč je videl srbsko zastavo, na kateri je bil napis »Življa Srbadija«. Da se je tako širila srbska zavest med narodom, je povzročil edino dr. Gjuric, ki je vse storil, da bi razširil srbsko idejo med ljudstvom.

Mlajši naraščaj gravitira v Srbijo. Sedaj je v Grubišnjem polju mirneje, vendar pa še vse kipi. Pripravljajo se, da z velikimi ovacijami sprejmo dr. Gjurica, kadar se vrne. Takrat bo njemu — svedoku — in njegovim somišljenikom treba bežati iz Grubišnjega polja. Na svedoku izvajanja je hotel reagirati obtoženec dr. Gjuric, toda predsednik mu je že po par stavkih odvzel besedo.

Dr. Gjuric: »Vlagam ničnostno pritožbo. Svedoka ste tu izpustili o vsem mogočem, kar bi me lahko obremenilo, meni pa ne dovolite, da bi se branil. V takšnih okolištinah je najbolje, da me kratkim potom kar obesite.«

Na te besede je predsednik prekinil razpravo. Senat se je umaknil na posvetovanje o kazni, ki bi jo naj prisodil dr. Gjuricu za gori navedene besede. Med odmorom so frankovci z galerije psovali obtoženca s vlaško bando. To je povzročilo med obtoženci silen vihar. Ko je predsednik zopet otvoril razpravo, je proglasil sklep, da se imajo iz sodne dvorane odstraniti vsi obtoženci.

Proti frankovcem, ki so z galerije psovali obtoženca, seveda senat ni ničesar ukrenil. Na to je bil zaslišan kapelan Blaž Buntak, ki pa ni izpovedal ničesar bistvenega. Svedok Majtin je izpovedal, da je njega nekoč dr. Gjuric tožil radi razžaljenja časti, ker je negiral — Srbe.

* * *

LISTEK.

Pred sto leti.

XI.

Hirija je bila zavojevana država, v kateri so imeli novi gospodarji mnogo sovražnikov. Ti so bili v vedni zvezi z Avstrijo, dobivali od tam kaj denar in navodila in neprestano hujskali prebivalstvo za Francoze. Tudi se je po deželi potikalo na stotine roparjev, največ bivših avstrijskih vojakov, katerim so se pogosto pridruževali podjetni razbojniki s Hrvaškega. V takih razmerah je bila policija največjega pomena za vlado. V začetku francoske okupacije je bila policija v rokah vojaških zapovednikov in sploh vsa kazenska justica. Pozneje je maršal Marmont to reorganiziral. Z dekretom z dne 15. aprila 1811 je bila policija organizirana samostojno, a ostala je neposredno podrejena generalnemu guvernerju. Vojaški poveljniki in intendante so seveda imeli še velik vpliv nanjo, a vendar so bili samo pomožni organi policije. Vodstvo policije je imel v rokah poseben komisar — Toussaint se je pisal — ki je imel svoj sedež v Ljubljani in dodano mu je bilo pet žandarmerijskih eskadronskih poveljnikov, ki so ime-

li svoje sedeže v Beljaku, v Trstu, v Karlovcu, v Zadru in v Dubrovniku. V vsaki občini, broječi nad 5000 prebivalcev, je bil nastavljen poseben policijski uradnik, v drugih občinah pa so te funkcije poverile kakemu obč. svetovalcu.

Za izvršilne organe je imela policijska uprava po mestih posebne redarje in na deželi orožnike, katerim so se v slučaju potrebe dodeljevali vojaki.

V delokrog policije pa ni spadalo samo vzdrževanje javnega miru in javne varnosti, nego tudi razne druge agende. Policija je oskrbovala kaznilnice, skrbela za ubože ter imela v rokah sanitetne, tržne in gasilne zadeve. Ne more se reči, da bi bila kaj posebnega storila. Zavzela se je pač z veliko verno za cepljenje koz in organizacijo gasilstva, a vse na stroške občin. Tržno policijo je prav strogo izvrševala. Kronika poroča, da je aprila meseca 1810 vlada v Ljubljani tako draginja, da je veljal funt mesa en goldinar za tiste čase ogromno mnogo — in da mnogo ljubljanskih rodov in si še za veliko noč ni moglo privoščiti mesa. Francozi so naredili kratek proces. Zaprli so dva mesarja, Martina Gregoranca in Janeza Urbasa, ki sta diktirala cene mesu ter razpustili mesarsko združbo in razveljavili vse njene privilegije ter določili ce-

no mesu na 12 starih krajcarjev za funt. Dovolil se je prost uvoz ogrske živine in ogrskega žita, vsled česar je draginja hitro ponehala. Posledica obrtne svobode je bila, da se je — po več stoletjih — naselil v Ljubljani prvi Žid. Pisal se je za Heinemanna in bil doma iz Alzacije. Poleg njega se je naselilo tudi več drugih trgovcev, posebno iz Italije. Seveda so bili domači trgovci te konkurence malo veseli, saj so imeli po prej monopol, ki so ga v največji meri izkoriščali.

Tudi tiskovne zadeve je oskrbovala policija. Časopisi so se morali predlagati cenzuri. V Trstu izhajajoči listi so morali pošiljati prve odtise v Ljubljano v cenzuro. Posebno pozornost je policija posvečevala nemškim listom in knjigam, ker so ti skoro vsi hujskali zoper Francoze. Dne 19. novembra 1810. je policija končno ukazala, da pošta sploh več ne sme dostavljati drugih listov, kakor tiste, ki so izšli v Hiriji ali na Francoskem.

Vzlic kritičnim razmeram je francoska policija postopala prav tolerantno. Znala je biti trda in je n. pr. hitro pač zatrla razbojništvo, a drugače ni šikanirala ljudi, niti taktih, o katerih je vedela, da so nasprotniki Francozov.

To je najbrže zapisati na račun Marmontu, ki je hotel sebi in franco-

ski upravi pridobiti simpatije prebivalstva in je dobro vedel, da se s šikanami in persekucijami ničesar ne opravi.

Za promet in za prometna sredstva so Francozi znamenito skrbeli. Ustvarili so dobro upravo in naredili krasnih cest in mostov. Znano je, da je enkrat po francoski okupaciji obiskal avstrijski cesar Franc Dalmacijo. Čudil se je raznim napravam in zlasti krasnim cestem. A kadar je vprašal: Kdo je to naredil? Vselej je dobil odgovor: Francozi. Končno je zavzdihnil: Škoda, da Francozi niso še par let tu ostali.

Za slovenske dežele je francoska uprava še veliko več storila, kakor za Dalmacijo. V treh letih so Francozi več storili, kakor Avstrija v sto letih.

Ker je s francosko okupacijo prišlo mnogo vojaštva v ilirska mesta, so se našli spekulativni Italijani in so napravili tajne igralnice, kjer se je igralo roulette. V oficirskem kopalšču na Starem trgu je neki francoski oficir v eni noči izgubil več tisoč frankov. To je dalo povod, da je francoska uprava zatrla te banke. Tajno so se nekateri le ohranile. Iz policijskega raporta z dne 31. julija 1813. je razvidno, da je neki Pirottini z enim tovarišem prišel tedaj v Ljubljano, v nadi, da bo italijanski podkralj Evgen Beauharnais

tu imel svoje taborišče in mu dovolil igralno banko, a pazljivost vlade in policije je znala onemogočiti ta namen.

Pred prihodom Francozov in po smrti Vodnikovih »Novic« je imela Ljubljana samo en časopis. To je bila »Laibacher Zeitung«, ki je bila seveda čisto brezbarvna in ni imela nobenih posebnih poročil. Francoska uprava je že l. 1810. začela misliti na poseben vladni list. Generalni guverner maršal Marmont, ki je sprožil to misel, je tudi odredil, da bo novi list dobival od njega vsa poročila, kar jih je on sam po posebnih stafetah dobival vsak teden iz Pariza. Meseca septembra je izšel poziv na naročbo tega lista. Poziv je bil spisan v francoskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. List se je imenoval »Telegraphie officielle des Provinces Illyriennes« in je izšla prva številka 3. oktobra 1810. Z novim letom 1811. se je list združil z »Laibacher Zeitung«. Izhajal je po dvakrat na teden v francoskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. Glavni urednik mu je bil intendančni uradnik Beaumes. List je prinašal uradne razglase cesarske vlade v Parizu in ilirske vlade, sodna naznanila in razne druge stvari. Tiskal se je v cesarski tiskarni v Ljubljani, kateri je bil ravnatelj neki Italijan Sardi.

Svoječasno smo poročali, da je drž. pravnik dal zapreti pričó Afanazija Drpe iz Boviča, ker je pri razpravi drugače izpovedal, kakor v predpreiskavi. Pri razpravi je namreč pričal na korist obtožencem. Vprašan, zakaj je v preiskavi drugače govoril, je izjavil, da je bil takrat, ko ga je zaslišal preiskovalni sodnik dr. Kosutič, totalno pijan.

Obravnava proti Drpi se je vršila včeraj.

Zagovornik dr. Popović je predlagal 7 svedokov, ki bi izpričali, da je bil Drpa takrat pijan, ker je takrat pil vsó noč in ves dan. Sodišče je ta predlog odklonilo in zaslišalo samo preiskovalnega sodnika dr. Kosutiča, kateremu so listi dokazali, da je v neki zadevi ponaredil sodni zapisnik. Da je Kosutič pričal sebi v prilog, je naravno. Sodišče je Atanazija Drpo na to obsodilo radi »skrivnega pričevanja« v 8 mesečno ječo. Dr. Popović je vložil ničnostno pritožbo ter predlagal, naj se Drpo izpusti iz zapora, dokler ne bo rešena pritožba. Sodišče je ta predlog zavrnilo. Atanazija Drpa ima ženo in sedmero malih otrok! Hrvatska justica!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 14. junija.

+ **Znamenit shod narodno-napredne stranke** se je vršil včeraj ob 4. popoldne na Igu občinski hiši, kamor sta prišla poročat gg. deželna poslanca dr. Fran Novak, odvetnik in dr. Ivan Orazen, zdravnik iz Ljubljane. Navzlic slabemu vremenu zbralo se je dokaj odličnih posestnikov iz Iga in okolice. Shodu, ki se je vršil ob navzočnosti vladnega komisarja in žandarmerijskih asistentov, je predsedoval podžupan g. I. Krajljič iz Iga. Govornika dr. Orazen in dr. Novak sta temeljito pojasnila delovanje narodno-napredne stranke in ob burnem pritrjevanju zavračala vsa obrekovanja klerikalne stranke. — Kaplan Drole je »branik« Slovensko ljudsko stranko, a ni nič več pomagalo — navzoči Izanci so jeli samostojno misliti in ne padajo več na kolena pred vsakim kaplanom. — Iskreno soglašanje navzočih z izvajanjem govornikov je rodilo takoj sad: navzoči so na zadevni poziv g. dr. Novaka naprosili odposlanca narodno-napredne stranke, naj jim narodno-napredna stranka ustanovi politično in gospod. društvo ter so v ta namen izvolili gosp. Jereta, župana v Iški loki in gosp. A. Minatiča, trgovca na Igu, da storita v to svrhu vse potrebne pripravljalne korake. Gosp. kaplan Drole je po svoji pridigi na shodu bled in jezen odšel. Slišal je dovolj gorkih, posebno od dr. Novaka. Obsirneje poročilo nam je z druge strani zagotovljeno.

+ V **Skofji Loki** so včeraj zborovali pod predsedstvom g. Dolenca iz Stareloke odborniki in zaupniki mladega »Naprednega političnega društva za škofjeloški okraj«. Od izvrševalnega odbora se je udeležil seje dr. Žerjav. Razpravljali so o važnih občinskih in gospodarskih vprašanjih. Osobito se je razpravljalo o novem kmečkem glasilu in se je napovedal bojeviti mladenosti v naših vrstah. Sklenilo se je med drugim, da se vrši prvi občni zbor društva dne 4. julija popoldne na prostem kot velika manifestacija naprednjakov vsega okraja.

+ V **Mostah** se je vršil v soboto zvečer pri »Malem slonu« po izvrševalnem odboru narodno-napredne stranke sklicani shod z ozirom na bližnje občinske volitve v tem okraju. — Shod je otvoril gosp. dr. Žerjav, ki je predlagal za predsednika shodu gosp. Lavterja, pondarja-

joč, da zaupa narodno-napredna stranka, da bode v tem vprašanju nastopila složno s socijalnimi demokrati. — Nato je gosp. dr. Švigelj v daljšem govoru navduševal k skupnemu nastopu vseh naprednomislečih Moščanov proti klerikalcem. — Govorili so dalje gg. Lavter, Tonja, dr. Žerjav in drugi. Razkrinkale so se razne laži klerikalcev, ki se zanašajo, da občino obdržijo v svojih rokah. Končno se je izvolil volilni komite, kakor je gosp. Lavter dodal še par ostrih na klerikalni naslov, osobito na dež. poslanca Dimnika.

+ **Pripravljali odbor »Naprednega političnega in gospodarskega društva za kostanjeviški okraj«** je imel včeraj sejo, katere se je udeležilo poleg odbora lepo število zaupnikov iz vseh občín kostanjeviškega okraja ter zastopnik izvrševalnega odbora N. N. S. Pod predsedstvom g. župana Lavoslava Bučarja se je razpravljalo o gospodarskih in političnih vprašanjih, o organizaciji okraja ter določilo program delovanja bodočega političnega društva. — Ustanovni občni zbor tega društva bo 11. julija v Kostanjevici.

+ **Justični minister** hoče, prej ko se poslovi od svojega ministrskega sedeža, kolikor mogoče zasedati določena mesta v slovenskih krajih z zanesljivimi Nemci. Jako je na potu gospodom v Gradcu in na Dunaju sedajni predsednik v Celju, dvorni svetnik pl. Wurmser, ker je kot sodnik poštenjak in se tudi z Nemci, če prav z njimi voli, preveč ne druží. Na njegovo mesto hoče justični minister baje imenovati dr. Bayerja, državnega pravdnika v Celju, katerega politično mišljenje je znano. Raz njegovo, oziroma njegove žene ali tašče hišo vihrala je o binkoštnih praznikih, ko so bili nemški burši v Celju, Frankfurtu in cetera. Takoršnega moža si želijo seveda naši Nemci in renegati. Da je tudi za naslednika dr. Bayerja že skrbnjeno, se pač samo ob sebi razume.

+ **Slovensko časopisje na mejo!** Konsorcij »Slov. Branika« redno pošilja slovenske časopise na jezikovno mejo. Nekateri ljubljanski narodnjaki so zvesti prijatelji te lepe misli in redno prinašajo odložene časopise. Vendar to nikakor ne zadošča. Brez vsakega truda bi mogli ljubljanski Slovenci spraviti stokrat več listov na mejo. **Pozivljamo torej narodno občinstvo, da redno prinaša vse odložene slovenske liste** (nele politične, tudi strokovne) v sledeče trafike: Jerica Dolenc, Prešernove ul. št. 52, Češar, Selenburgove ulice in Kleinstein, Jurčičev trg. Tem trafikam gre zahvala, da brezplačno vsprejemajo časopise. Po našem mnenju bi se dalo tudi v drugih mestih uravnati podoben promet s slovenskimi listi!

+ **Vojaška slovenščina.** Na c. kr. vojaškem strelišču, ki ima seveda zunaj samonemški napis, čitati je naslednje svarilo: »Vsaka ponesnaženje tukaj strogo prepovena.«

+ **Iz finančne službe.** Premešeni so: Davčni praktikant Ciril Pezdžič iz Kranjske gore v Kamnik, davčni asistent R. Delhunja od davčne uprave v Ljubljani k davčnemu uradu za ljubljansko okolico, davčni praktikant S. Ribnikar od davčnega urada za ljubljansko okolico k okrajnemu glavarstvu v Kočevju, davčni sluga M. Pipa z Brda v Litijo. Imenovan je za evidenčnega geometra I. razreda J. Pire v Ribnici in za evid. geometra II. razreda A. Bojčec v Litiji. Iz zveze kranjskega finančnega ravnateljstva je prišel evid. geometer I. razreda Franc Witschl, vstopil pa je davčni oficijal H. Peternel.

onem vogalu današnje »Zvezde«, ki stoji nasproti »Tonhallu«, vsa »Zvezda« pa je bila samostanski vrt. Francozi so v samostan in v cerkvi napravili topničarsko skladišče, zid okrog vrta pa so podrli in ga prepustili za javno šetališče.

Zastopniki ljubljanske občine, predmestij in okoliških občín (deputés des Communes de la ville des faubourgs et des environs de Laibach) so vložili na maršala Marmonta prošnjo, naj pusti kapucine v njihovem samostanu, češ, ti starčki se odključujejo po veliki pobožnosti in izgledni morali, se ne vtikajo nikdar v rodbinske zadeve, ne delajo zdražb, spletk in so neizogibno potrebni kot spovedniki, h katerim se hodi polovica mestnih in okoliških prebivalcev spovedovat. Sin revolucije, maršal Marmont, seveda ni imel smisla za take argumente in je kapucine poslal v škofjeloški samostan. Tudi samostan usmiljenih bratov se ni mogel vzdržati. Marmont ga ni razpusstil, a ustavil je drž. prispevke in samostan je zmrznil 8. marca 1811. Dalje je Marmont razpusstil novo-meski kapitelj in si tudi pridržal pravico, določiti, koliko duhovnikov sme škof vsako leto kreirati. Semenišče se ni moglo vzdržati, ker ni bilo državne podpore.

+ **Iz poštarne službe.** Uradni listi objavljajo letošnji poštni avanzma. Imenovali so 154 oficijalov za nadoficijale in 171 asistentov za oficijale. — Avanzma je ugoden poseben glede zadnjih, ker so imenovali na ta račun že v mesecu marcu 105 asistentov za oficijale.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** so darovali za 6. junij sledeči: Rodoljub in Hrastnik 50 K, v Skofji Loki 104 K, v Kamniku 60 K, »Pevsko društvo Struna« v Vačah 21 K 40 v, veseli gostje v hišah Živič, Marinič v Vrtovljah in pri »Martinu« v Sempasu po g. Juliju Savelli, poštarju v Sempasu 14 K 40 v, nabiralnik g. Jankota Blagajne v Vačah 9 K, slovenski železnični uradniki v P. 20 K, zavedni naprednjaki v Rihemberku po g. Vinkotu Cigojo 6 K 30 v, keglačski klub pri g. Rusu na Grospljem 22 K, na veselici Sokola v Šiški bilo nabrano 18 K 88 v ter kvarčavi v »Narodnem domu« v Celju kot pokroviteljstvo 200 K. — Živel zavedni Slovenci! — Iskrena zahvala požrtvovalnim rodoljubom!

— **Nedolžni župnik dr. Mauring.** Danes je bila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem kazenska obravnava proti župniku na Igu dr. Mauringu. Tožil ga je gosp. Ferdo Žagar, ki ga je župnik, kakor smo že poročali v našem listu, pretepal in hudo žalil na časti. Dr. Mauring je hotel v pismu indirektno poslanem na naše uredništvo, to afero utajiti, no, današnja obravnava je pokazala, da je bilo naše poročilo o tej aferi vseskozi resnično. Župnik dr. Mauring je bil obsojen na 300 K globe, oziroma v slučaju neizterljivosti v 1 mesečen zapor. Glavno vlogo v tej aferi je igrala lepa Angela.

— **Vse one dame,** katere so obljubile in imajo veselje sodelovati pri »Slavčevih slavnostnih dneh«, se prosijo, da se udeležijo sestanka v »Narodnem domu« v torek ob 6. uri (damska soba). Prip. odbor.

— **Otvoritev Jakopičevega umetniškega paviljona in razstave slovenskih umetnikov.** V navzočnosti deželnega predsednika z vladnimi funkcionarji, ljubljanskega župana, odposlanec deželnega odbora, ljubljanskega občinskega sveta, finančne direkcije, Slovenske Matice, Slov. pisateljskega društva, Društva za tujski promet, Splošnega slovenskega ženskega društva in Ženske kršč. soc. zveze se je preteklo soboto popoldne ob polu 5. otvoril Jakopičev ob Lattermannovem drevoredu na novo zgrajeni umetniški paviljon, v njem pa razstava slov. umetnikov, po številu III. v Ljubljani, prva pa v lastnem domovanju slovenske umetnosti. Skromno in tiho se je izvršilo to slavje, kakor je nevsiljiva in skromna slov. umetnost. Kronist slovenske umetnosti pa bode ta dan za beležil z zlatimi črkami in ga dobro podčrtal. Kajti prav s tem dnem šele je slov. umetnost dobila lastno domovnje. In dostavil bode vestni kronist, da slov. umetnost svojega domovanja ni prejela ne iz rok vlade, niti ne iz rok slovenske javnosti marveč da ga je postavila nesebična požrtvovalnost v višji meri z vsem drugim nego s posvetnim bogastvom obdarjenega slovenskega umetnika. Slikarju Jakopiču gre nedeljena zasluga do jame — na lasten riziko — zgradil domovanje, kamor se bode mogla zatekati mlada, toliko obetajoča slovenska umetnost, ki ji je doslej bilo usojeno, da je morala prosjačiti in voglariti po ulicah in se v vsej ponižni skromnosti stiskati v izložbena okna slov. trgovcev, ki so jo — to priznanje jim gre iz hvaležnih sre — drage volje sprejemali pod svojo streho. Kolika je bila mizernost takega razstavljanja, o tem sem že pisal na drugem mestu. Zdej — hvala Jakopiču — je ta mizerije konec. Naši umetniki bodo odslej svojo deco razstajljali v dostojnem, navlaš zanje zgrajenem lokalni, nič več ne bode razbita begala po ulicah, ampak skupaj bode stala v lepi vrsti in občinstvo bode hodilo ob njeni fronti in jo primerjaječo motrilo, iz njenih svežih lic zase zajemalo blagor estetiškega uživanja, blažilo in likalo svoj okus in nevede in nehotu nglajalo pota domači umetnosti, da se končno najdeja v tesnem iskrenem objemu javnost in javnost tako zelo prehitvajajoča slovenska umetnost. Saj ni nobena tajnost, da sta si slovenska umetnost in slovenska javnost tujski. In ni vzroka, da bi nas tega moralo biti sram. Odkod naj bi bili Slovenci zajemali umetniško naobrazbo? Iz šole ne. Kajti naša šola je gojitev umetniškega umevanja do najnovejšje dobe — v mislih mi je na novo razširjeni pouk risanja — zanemarljavo šole ostalih avstrijskih pokrajin. Iz listovne. Ker so preporedki in ker služijo estetiki v preskromni meri. Iz umetniških razstav ne. Ker jih je bilo vse premalo. Zato so le prav na redko sejani tisti inteligentni ženskega in moškega spola, katerim je dano resnično umevanje umetnosti sploh in ki slovenske umetnosti ne sprejemajo kot tujko, marveč kot svojo najdražjo, sru na tako blizu stoječo

miljenko. Jakopičev umetniški paviljon bode torej tudi prvo slovensko učilišče umetniškega gledanja, goščice slovenskega estetičnega občevanja. Samo začasno se bode v njem nastajala slov. umetnost, — nekako v transitu — neprestano pa se bode iz njega razlegal glasan klic po ustanovitvi slov. umetniške galerije, ki naj bode slovenstvu za stalno shranjala deco najplemenitejših njegovih sinov. In tako bode novipaviljon memento slov. javnosti, da naj se končno vendar že domisli svojih dolžnosti napram svojo najboljši hčerki, doslej zanemarjeni, kakor da je le njena pastorka. Paviljon je torej v prvi vrsti odmenjen umetniškim razstavam. Razstavam domačih, pa tudi tujih, v prvi vrsti slovenskih umetnikov, ki se bodo — takšna je namera — vrstile v kratkih presledkih. Nadalje bosta v tem paviljonu nastanjena Jakopičev umetniški ateljeje in njegova — prva slovenska — risarska in slikarska šola, sčasoma se morda otvori v njem tudi prva slovenska trgovina z umetninami. Končno se za jesen v njem nameravajo javnapredavanja o posameznih panogah umetnosti in estetike. Tako bode Jakopičev umetniški paviljon pravo središče slovenske umetnosti in iztočišče javnega umetniškega dojmovanja in umevanja. Vzpričo teh momentov se pomembnost sobotne otvoritve ne da oceniti visoko dovolj. In ponovno treba s tega javnega mesta mojstru Jakopiču izreči iskreno zahvalo na njegovi resnično nesebični, izumetniške navdušenosti vzklikli požrtvovalnosti, s katero se je on — zasebnik — zavzel za pastorko slov. javnosti. O razstavi slovenskih umetnikov, ki se je otvorila zaeno s paviljonom in na katero slov. občinstvo opozarjamo — izpregovorim v kratkem v posebnem podlistku. Za danes bi omenil le toliko, da se je udeležilo 27 slov. umetnic in umetnikov (Ajlec, Berneker, Buček, Gaspari, Globočnik, Grohar, Gustinčič, Gvaic, Jakopič, Jama, Jama L., Klemenčič, Kobilca, Marčič, Perhace, Peruzzi, Repič, Strnen, Strnen-Klein, Santel A., Santel Hedv. Santel S., Tratnik, Vavpotič, Zajec, Zupanec, Zmitek), da nas je razvoj marsikateroga prav prijetno presenetil, in da obžalovaje pogrešamo še marsikateroga naših umetnikov. Vobče zaslužuje razstava vso pozornost in je vredna, da smo Slovenci ponosni na svoje sinove — umetnike. — Primerno kreo pa zasluži dejstvo, da so se na povsem neopravičeno zahtevo enega udeleženca iz razstave vzele umetnine, ki so slučajno že bile razstavljene po ljubljanskih izložbenih oknih. S tem se je odstranila cela vrsta prav dostojnih del in je prizadetih mnogo slov. umetnikov. Saj vendar pravila, da se smejo razstaviti le še nerazstavljena dela, ni mogoče tolmačiti drugače, nego da se ne smejo razstaviti edinole tiste umetnine, ki so že kdaj bile na kateri doslejnjih razstav v Ljubljani. Če je umetnina že kje bila v kakem izložbenem oknu, se nanjo ne more aplicirati omenjeno pravilo. Končno menim, da treba varovati stališče, da ima pri avanzmajih razstav edino besedo le jury, ne pa morda katerikoli dnevniški reporter. Sl. javnosti pa priporočam, da z obilim posečanjem priskoči požrtvovalnemu mojstru Jakopiču na pomoč, da vsled eventualnih gmotnih težko mladi dom slov. umetnosti ne razpade, predno se je doobra osušil.

Fr. Kobal.

— **Srednjemestna ženska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda«** je na svojem občnem zboru dne 11. t. m. izvolila ta-le odbora: Franja dr. Tavčarjeva, prvomestnica; Minka Kochova, namestnica; Ana Klobučarjeva, tajnica; Terez. Knežova, nje namestnica; Franja dr. Gregoričeva, blagajničarka; Julija dr. Ferjančičeva, nje namestnica; Marija dr. Zupančeva, Lina dr. Hudnikova, Jelka dr. Bretlova, Marija prof. Pintarjeva, Marija prof. Sičeva in gdč. Pavla Senekovičeva, odbornice. Za častne članice je občni zbor imenoval v priznanje njih požrtvovalnega delovanja te-le izstopivše odbornice: Marijo Bleiweis pl. Trsteniško, Marijo pl. Grasseljevo, Berto dr. Kušarjevo, Ursulo Souvanovo in Terezino dr. Jenkovo.

— **Zabavni večer vajenske skupine N. D. O.,** ki so ga priredili vrli vajenci včeraj zvečer v areni »Narodnega doma« je vključ silnemu nalive privabil obilo občinst. Inseje v teku zabave jako zanimivo razvijal. — Otvoril je večer V. Slanovec z navdušenim, dobro proučenim in vsestransko izvrstno izvedenim nagovorom, v katerem je kratko, a jedrnatno naslikal prejšnji položaj takorekoč internacionalnega delavca proti zdajšnjemu, vrlo slovensko organiziranemu in zavednemu delavstvu, kar vpliva seveda tudi pretežno na vajence, katere naj bi starši polnoštevilno dovedli v korist, v prosep naroda in delavstva delujočo narodno organizacijo. Žel je govornik za krasen uspeh burne požrtvovalne. S frenetičnim aplavzom se

je odzvalo občinstvo tudi vrlenu deklamatorju V. Drenovcu za izborno deklamacijo »Velikonočna«. Tudi šaloigra »Cigani« je dobro uspela. Zavedno so nastopali mladi diletantje ter primerno vlogam, katerih so se izvrstno naučili, za njih razme izborno igrali in nudili občinstvu nepričakovan užitek. Posebno poveljavno naj omenimo komika Iva Kovaleviča, ki je igral vlogo sodnega sluga Brenka in žel za svoje naravno šaljive nastope in proizvajanja obilo pohvale. Odlikovali so se še zaljubljeni avskultant V. Drenovca in strogi sodni nadzornik K. Kranjčec. Častno in v splošno zadovoljstvo so rešile svoje vloge tudi gospodične: gosa Puc, gostilničarka »Pri Kroni«, gdč. Juvanova, njena hčerka Anica v glavni vlogi gdč. Mrakova, dalje gospodične Linhartova, Reberškova in Florjančičeva. Vsekakor ne smemo pozabiti tudi doktorjev Veselka in Pačka, v katerih vlogah sta fino nastopala L. Dimnik in N. Dejak. Izrecna zahvala se mora priznati vsekakor spretnemu vodstvu gg. Moleka in prof. dr. Moleta, pod katerih spretnim in požrtvovalnim nadzorstvom se je veselica priredila. — Ugodno je vplivala na občinstvo tudi romantična, res cigansko živobarvena skupina ciganov. — Pri prireditvi je sodeloval sekstet slov. Filharmonije, ki je z lahkim, vabljivo poskočnimi melodijami dvigal zabavo, sosebno, ko se je otvoril po nekaterih krasnih koncertnih točkah vesel in neprisljen ples in privabil ponovno nebroj parov na plesišče. Pohvalno naj se omeni šaljiva pošta, licitacija in podrobne manjše skupinske zabave. Občinstvo je bilo vobče jako zadovoljno in se zabavalo v krogu mladeniške organizacije pozno v noč. — Vajenski skupini pa, katera ima tako požrtvovalne, delavce in tudi zmogne moči, želimo v njenem napredku obilo uspeha in še nadaljnih blagohotno naklonjenih simpatij slovenskega občinstva. — Ziveli!

— **Umetniška razstava.** Vabilo na otvoritev umetniške razstave je prejela tudi »Slovenska Matica«, a ni bilo pravočasno predsedstvu dostavljeno; zato se predsednik otvoritve razstave ni mogel udeležiti.

Iz Save so dne 9. junija v Mihaelovcu pri Dobovi potegnili truplo lekarniškega asistenta, g. Viktorja Zupančiča, ki je dne 3. junija pri kovanju utonil v Krškem. Truplo pokojnika so v Dobovi položili k večnemu počitku. — Bodi ti zemlja lahka!

Postajališče Otoče je postaja, na kateri izstopajo različni romarji in drugi izletniki, namenjeni na Brezje in v Ljubno. Glede osebnega prometa se more pač malokateri mestni kolodvor meriti s to malo postajo. Človek bi mislil, da bode z ozirom na ta velikanski promet, ki je posebno v poletnem času naravnost ogromen, železniško ravnateljstvo preskrbelo to postajo vsaj z najpotrebnejšimi udobnostmi, katere rabijo romarji, ki so vendar tudi ljudje, čeprav ne posebno pametni. Ali to ni tako. Čakalnica, te ni vredno omenjati, ker je gotovo premajhna. Tudi zunanji prostor je ves zaplankan, tako da mora ljudstvo stati skoraj ob progi in to ob prihodu vlaka. Ker pa ta prostor ne zadostuje, si išče ljudstvo prostora izven ograje pred tankajšnjo restavracijo. Ob prihodu vlaka hoče vse ljudstvo nauenkrat v zovove, in ker je izhod zaprt; skače črez ograjo ter tako povzročajo škodo, ki bi jo bilo mogoče preprečiti. Če bode vladna občudno je, da se še ni pripetila kaka nesreča. Ali bi ne bilo boljše, da bi železnica ta plot odstranila ter s tem prostor za čakanje vlakov izdatno povečala? Zelo potreben bi bil tudi vodnjak, katerega bi si železniško ravnateljstvo z malimi stroški lahko napravilo. Vodo vzame lahko iz studenca, ki teče v bližnjem hribu zgor vasi, in ljudstvu bi bilo gotovo pomagano, da si ugasi žejo v vročih poletnih dnevih. Dolžnost bi bila naših deželnih poslancev iz kmečkih občín, malo preskrbeti, saj se rekrutirajo ti romarji iz njihne stranke; in duhovniki, ti bi morali tem ljudem poskrbeti za vse, ko jih že vse na vsemogoče načine vabijo na božja pota.

Vse to ljubezen st'ri... V soboto 12. t. m. okoli polnoči se je v vasi Gmajna na Črnučah pred vratmi svoje ljubice obesil tesarski vajenec 23letni Jernej Juvan, pristojen na Črnuče. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

V Borovnici je dosedanjí župan Fr. Borštnik, profesor v p., uzažen po nekaterih renitentnih občinskih odbornikih, odložil to nehvaležno čast — in je bil dne 13. t. m. izvoljen njegovim naslednikom Ivan Kos, posestnik in mesar iz Borovnice. Novozvoljeni župan Kos je baje tudi obljubil, da bo odslej kot mesar prodajal vedno sveže, dobro meso rejene živine, na kar je v preteklosti le predrag in prepogosto pozabil.

Vojaškega begunca M. Eggerja, ki je ušel iz celovškega vojaškega

apora, in med tem napravil več vlogov in tatvin, so prijeli v Zidanem novstu.

Celjski klerikaleci ustanovijo lastno svojo trgovino za papir in učila, orej konkurenčno podjetje — »Zvezni trgovini«. Tozadevne prostore že prirejajo v svojem hotelu» Pri belem stolcu». Takozvani naši prijatelji — »sloge« razdirajo vse na vseh koncih. Bog se smili nad takimi — napadnjaki!

Skušnje iz državnega računovodstva se prične 9. julija dopoldne. Pravilno kolekovane prošnje za sprejem k skušnji so vložiti do 30. junija rektoratu graškega vseučilišča. Priložiti je treba inškrbični dokaz, izkaz o sedanji službi, sprječevala dovršenih študij in navedbo učenih pripomočkov, katere je študent rabil za pripravljanje k skušnji.

Razpisanih je več mest policijskih kancelistov v II. čin. razr. v Trstu, v Pulju, v Gorici in Rovinju. Prošnje do 29. junija.

Poročil se je Drag. Kranjc, grojevodja drž. železnice, z gđc. Izolano Pijo Čimolini.

Podružnico »Družbe sv. Cirila in Metoda« so ustanovili v Petrovarcu pri Zalu. Pristopilo je povodom ustanovitve že nad 70 članov in članic.

Za častnega občana je imenovala občina v Framu predstojnika kr. glavarstva v Mariboru grofa H. Attensa v znak zahvale za zasluge, ki si jih je pridobil za občino pri ustanovitvi šole in povodom lanske suše.

Za sprejem v deželno umobolnico na Studencu je neobhodno potrebno zdravniško sprječevalo ali od zdravnika, ki je zdravil zadnji čas bolnega bolnika, ali pa od uradnega zdravnika tega okraja. Stranke se pri lastnem interesu na to zakonite zahteve opozore, da jim ne nastanejo vsled opustitve te zahteve nepopravne nepravilnosti in bi morale bolnika zopet odvzeti. Stranke se morajo glasiti brez izjeme pri sprejemnem gradu deželne bolnice v Ljubljani, kjer se bolnika sprejme, seveda v kolikor je prostora in kjer se morajo polniti sprejemni pogoji. — Vodstvo deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani.

Iz Litije se nam piše: Obstrelil je včeraj (nedeljo) na večer po nevidnosti tukajšnji davčni praktikant gosp. J. Badiura. Prišel je v uspešno na obisk in snel s stene v uspešno zaviti samokres, čeravno mu je gospodarjva hčerka rekla, da je na On misleč, da se šali, je orožje ved iz usnja in ko samokres z roko me, se mu sproži in kroglja mu strel v prsni, vendar k sreči pošev, da morda ni ranila kakega boljsega dela. Zvečer so ga odpeljali v bolnišnico, da mu odstranijo kroglo. Mladenci je bil in sploh priljubljen tudi pri svojih višjih, ker je izvrsten radnik. Zopet dokaz, da orožje ni za mlad!

Preprečena nesreča. V soboto bi bil jutranji vlak št. 1714 kmalu pozabil na postaji Lesce neko žensko, ki je hotela skočiti v voz, ko se je vlak že premakel. Ženska je padla in oddajala ter se ima za svoje življenje zahvaliti le sprevedniku gosp. Pöschlu, ki jo je tvegajoč svojo lastno življenje, rešil gotove smrti.

Mednarodna rokoborba v cirku Zavatta. Pri razprodanih prostora sta nastopila po vrlo uspešnih točkah gimnastika L. Santinija pri čem predzadnji rokoborbi Etienne Hansen. Po 7 minutnem dotičnem borenju je premagal Hansen. Etiena z vtisnjenjem mosta. Kot drugi par sta nastopila Rajčević Riedl, katerega je položil Rajčević po 19 minutni borbi z zavijanjem na tleh. — Včeraj je morala biti radi preludnega naliva izostala vsi se torej z dnja borba dala, pri kateri se po dokončanem borenju izročijo javno darila. Borita odobro povračilno borbo Rajčević Etienne Hansen in Riedl, katerih prva borba je občinstvu radi uspešnosti borilcev tako ugajala. Zanim se zaključijo mednarodna rokoborba.

Zblaznela je 4letna gostilničarka Marija Spendova iz Gornjega potona in odšla neznanu kam. Navedena je močne postavne, črnih las in črnega obraza. Domneva se, da je šla proti Kamniku. Kdor jo dobi, naj obvesti moža Rana Spenda v Gornjem gradu.

Silovit soprog. V soboto ponoči prišel domov pijan F. W. in začel piti bolni ženi in dvema otrokoma. Poročilo z velikim kuhinjskim nožem. Črna z otroki vred ušla k sosednji kanki. Nato je F. W. začel razbijati svojo opravilo in se pomiril šele, ko je bil poklicani stražnik. Ker se je že večkrat ponavljalo, so ga namočili sodišču.

Nevaren tat aretovan. Že opetovano radi tatvine kaznovanega J. Otrja prišla v soboto policijski. Ker ima prepovedan povratak v mesto. Otrja je zasledovalo tudi orož-

ništvo, ker je sumljiv, da je v kemični tovarni ukradel iz pisarne suknič in telovnik, vreden 25 K. Izročili so ga sodišču.

Drobne novice.

* **Spalne železniške vozove za 3. razred** je sklenila za poskušnjo uvesti na glavnih progah večjih železnic mednarodna konferenca za sestavo evropskega voznega reda v Essen.

* **Brezzičen telefon.** Poskušnje z brezzičnim telefonom med francoskim parnikom »Conde« in telefonsko postajo na ars. v Toulonu so se obnesle v razdalji 166 km z nepričakovano dobrim uspehom. — Dokazalo se je tudi, da zračna elektrika jako malo ovira brezzični električni promet.

* **Napad na Slovence.** V odpomoč v boju avstrijskih Nemcev proti Slovanom so sklenili zastopi nemško-rajohovskih vseučilišč, da pošljejo že za prihodnji tečaj kolikor mogoče nemških dijakov na avstrijska vseučilišča, posebno pa v Prago.

* **Vaje angleške mornarice.** Za letošnje mornariške vaje je najela admiraliteta 40 parnikov samo za dovažanje premoga bojnim ladjam. Prevzela je dalje v lastno upravo in uporabo vse obrežne brezzične brzojavne postaje in uredila poleg že itak množičnih še veliko novih. Kakor razvidno, namerava Angleška vpriporiti letos pomorsko igro v tolikem obsegu, v kakršnem je še ni videl svet.

Razne stvari.

* **Nebo v juniju.** Solnce stopi letos 22. jun. ob 3 uri 5 min. v znamenju Raka. Takrat se po naši domači govoric dan obeti in je astronomičen početek poletja. Dan je dolg 15 ur 44 min. do 16 ur. Izmed planetov je bilo možno opaziti Merkurja, kateri je bil viden v majniku, tudi v prvih dneh junija in sicer takoj po solnčnem zahodu. 14. junija pa bode izginil iz zarkov zahajajočega solca in preide v takozvano spodnjo konjunkcijo s solncem, to se pravi, da gre med zemljo in solncem. Ta prehod je astronomično jako važen, in podlaga raznim astronomičnim preračunom. Zadnji tak prehod je imel 14. novembra 1907, prihodnji pa se vrši šele 6. novembra 1914. — Koncem junija bode Merkur zopet na jutranjem nebu v severovzhodni smeri pred solnčnim vzhodom. Vendar ga bode s prostim očesom le težko zaslediti. — Venera bode kraljevala kot večernica po solnčnem zahodu v žaru večerne zarje, toda šele v drugi polovici meseca. Mart se približa v juniju zemlji na 103 milijone km. — Igral ločito na nebu veliko vlogo in bo gospodar jesenskega neba. — Pokazal se je začetkom junija na vzhodnem nebu ob tricetrni na eno po noči, kjer bo viden tudi koncem meseca polu dvanajstih po noči kot krasna, svetlo rdeča žareča zvezda. — Nato potuje proti severovzhodu (na desno) in pride iz ozvezdja Vodnarja v ozvezdje Rib.

— Dne 10. junija ga prehitijo v zahodnem kraju bližajoči se mu mesec, ostane pa 2 in pol stopinj južno od njega. — Jupiter vztraja v ozvezdju levo in se pomika proti vzhodu. Začetkom junija je zatnil ob 1 uri, koncem junija pa že ob 11. uri ne bo več viden. — Z mesecem pride 23. v konjunkcijo, ostane pa od njega oddaljen 4³/₄ stopinj v južni smeri. Tudi Saturn potuje na desno v ozvezdju Rib in se pokaže začetkom meseca ob 1¹/₄ na 3. koncem meseca pa ob 1. uri na vzhodnem jutranjem nebu. — 13. junija se približa mesecu za 2¹/₄ stopinje v severni smeri. Svitlo noči junijeve onemogočijo še bolj kot v maju natančno opazovanje stalnih zvezd. — Sredi meseca opazali bomo lahko po takozvanem meščanskem mraku, po 9. uri, v južni smeri v ozvezdju čolnarja krasno in žarečo svitlo njegovo glavno zvezdo Arkturus, pod njim, nekoliko zahodno, bo kraljevala Devica po njo pa jako svitla Spica. Na zapadnem nebu pa se bode bližati zatonu ozvezdji Leva, v katerem bo, kot že omenjeno Jupiter, in Regulus, na severovzhodu pa Dvojčki. — Na vzhodu stoji primeroma jako nizko ozvezdje »Skorpiona« s posebno svetlo rdečo zvezdo prve vrste Antares. Od njih se razprostira krasna Rimska cesta s lahkem obokom čez vzhod in sever proti severovzhodu. Na vzhodu se dviga še pod rimsko cesto Orel s krasnim Atairom, nekoliko nad njima pa Lira in Vega, katera zvezda je med stalnimi sedaj najsvetlejša, in se jako lahko najde. Lepo je videti tudi znani »Veliki voz«, izmed katerega sedmih zvezd si marsikdo zbere eno ali drugo kot svojo zvezdo, in o katerem že stari Grki imeli lepo božanstveno pripovedko, da je ljubosumna Juno prestavila v to ozvezdje krasno Kalisto, hčerko krutega tirana Lykaona, ker je ljubila Jupiter in mu porodila Arkasa, s sinom vred, ko je hotel

nekoč na lovu nevede ustreliti svojo v medvedko zakletko mater. On kraljuje v tem mesecu v severovzhodnem nebesnem kvadrantu. Utrinjanja zvezd ali padecev meteorjev imamo v tem mesecu jako malo, ali vsaj vidnih ne. — Pač pa so opažali z zvezdarn okrog 7. junija precej nebesnih žarečih krogelj in holidov.

* **Tisočdnevna ura.** Angleški urar Kutnov je izumil novo uro, ki vzbuja splošno zanimanje v vseh, posebno pa v strokovnih krogih. Nova ura je električna, pri kateri žene električni tok nekosredno iz petih koles obstoječ mehanizem. Glavno kolo teče na krogličnem ležišču, katero ima velikost krogličnega ležišča pri navadnem biciklu. Tok dobiva iz takozvane suhe baterije, ki stane 1 K, in je pritrjena v uri sami. Kolesje porabi tako malo električne moči, da zadostuje ena taka baterija za tisoč dni, ne da bi jo bilo treba obnavljati ali popravljati. Izumitelj ima to uro že tri leta in cel čas jo žene ena sama baterija, in sicer jako redno, točno in zanesljivo. Ura gre v vsaki legi in jo ne ovira tresenje ali valovanje. Vporabi se jo lahko za železnice, avtomobile, parobrode in druga podobna vozila.

Književnost.

* **»Poslednja volja«** je naslov brošure, ki obsega pouk, kako je treba napraviti testament, da bo veljaven. Cena 30 vin., s pošto 35 vin. Mnogi naročitelji te brošure so se pritožili, da je niso dobili. Kdor je še ni dobil, naj se oglasi pri pisatelju gospodu M. Primožiču, deželnosodnem svetniku v Tolminu. Priporočljivo bi bilo, da naroči županstva po več iztisov ter jih razdele med ljudstvo.

— **II. venec slovenskih narodnih epsmi** za moški zbor in soli. Uredil in harmoniziral Al. Sachs, učitelj v Ljubljani. V samozaložbi slovenskega pevškega društva »Ljubljanski Zvon«. Cena partiturno: od 1—10 izvodov K 150, od 10—20 K 1, od 20 naprej K —60. — G. Sachs je znan v slovenskem pevskem svetu kot priljubljen skladatelj, ki je zlasti ob prigodnih prilikah že razveselil marsikateri pevski zbor s svojimi skladbami, areči moramo, da se mu je zlasti dobro vedno vedno posrečila harmonizacija narodnih pesmi. Že prvi venček je splošno ugajal, in prepričani smo, da bo ravno tako tudi predležeči vzbudil največjega zanimanja pri slovenskih pevskih pevskih društvih. G. Sachs je tu zbral v celoto 15 narodnih pesmi, nekatere so gotovo splošno znane, nekaj pa je tudi še, rekel bi, popolnoma neznanih, kakor n. pr. prva »V Kranju kranjsko žito raste«. V polni štiriglasni moški zbor je tuptam vpletel tenorski (»Mrzel veter tebe žene«) ali baritonski solo (»Ljubca moja, kaj si strila«), kar harmonizatorji narodnih pesmi v največjem času kaj radi uporabljajo in to z najboljšim uspehom. Venček, če se izvaja v celoti, bo gotovo dosegel prav lep uspeh, ni pretežak splošno, prehodi so kratki pa markantni, pesem se zbira v pesem, vzlic temu pa se da vzeti tudi posamezna pesmica ali pa po par skupaj iz celote in samostojno izvajati, kar bo gotovo prav posebno ugodno za manjše zbere. Vsekako ta venček najtoplejše priporočamo ljubiteljem narodne pesmi, pevskim društvom in to zlasti na deželni. Cena ni pretirana in je delo, posebno v večjem številu izvodov prav lahko nabavljivo vsakemu pevskemu društvu. Le pridno segajte po njem.

— **»Omladina«** je edino slovensko napredno dijaško glasilo. Stane na leto za nedijake 4 K (za učitelje 3 K). Opozorjamo nanjo tembolj, ker se je aprilom začel novi, 6. letnik. Podpirajmo delovanje naših akademikov, kajti brez gromote pomoči izven dijaških krogov se vsa ta hvalevredna stremljenja ne dajo izvršiti. In kolike važnosti je, da imamo »Omladino« kot protitež proti glasilu klerikalnih študentov »Zora«, ki s svojim pisanjem zastuplja dijaške članke znanstvene in informativne vsebine. Nekaj posebnega bo junjska njena številka, ki prinese kot »Prilogo« na umetniškem papirju izvršeno reprodukcijo krasne Prešernove plakete, katero je izvršil mlad slovenski umetnik A. Sever, član »Slovenije« na Dunaju in katera original je kupil kranjski deželni muzej. Ta plaketa je nekaj posebnega za Slovence, ker je prvi umetniški proizvod te vrste. Kot reprodukcija v »Omladini« izide plaketa v naravni velikosti (19 cm v premeru). »Omladina« pa izda še posebej tekot tega meseca plaketo v kronski velikosti v srebru in bakru, katera bo lahko služila kot najlepši slovenski narodni znak. Ko plaketa izide, opozorimo slovensko občinstvo še posebej nanjo. V »Omladini« založbi izhaja tudi »Znanstvena knjižnica«. Kot prvo delo izhaja »Miseln razvoj evropskega človeštva« od znanega češkega učenjaka profesorja Artina. Delo bo obsegalo vsega skupaj 6 snopičev in sicer izide zadnji snopič že v najkrajšem času.

Do ta čas je cena celemu delu še nizka, namreč 4 K 20 h, potem se bo primerno zvišala. Lahko se plača tudi vsak zvezek posebej. »Znanstvena knjižnica« bo prinašala poljudne znanstvene publikacije slovenskih, slovanskih in tujih znanstvenikov. »Znanstvena knjižnica« je za Slovence velike važnosti, ker stremi na eni strani za popularizacijo vede, na drugi strani pa vrši znanstveno pripravilno delo za slovensko vseučilišče. Dolžnost je torej vsakega Slovenca, da naroči »Znanstveno knjižnico« in tako pomore neposredno sam pomagati pripravilnemu delu za bodočo slovensko univerzo v Ljubljani. Naročila za »Omladino«, kakor tudi za »Znanstveno knjižnico« sprejema upravništvo »Omladine« v Ljubljani, Breg št. 12, tiskarna Blažnikovih nasl. Slovenske trgovce opozorjamo, naj inserirajo v »Omladino«, glasilo radikalnega dijaštva, ker bodo potom agitacije dijaštva za svoja podjetja imeli največji uspeha in dobička. Prijave sprejema upravništvo »Omladine« v Ljubljani, Breg št. 12, tiskarna Blažnikovih nasl.

Telefonska in brzojavna poročila.

Volitve v Trstu, sijajen uspeh tržaških Slovencev.

Trst, 13. junija zvečer. Od ranega jutra vlada živahno trvenje po mestu. — Vreme je lepo. — Po ulicah patrolirajo orožniki in policija, a v vojašnicah je konsignirano vojaštvo. — Kavarne in javni lokali so natlačeni nervozno radovednega ljudstva. Ob štirih popoldne se je izvedel izid volitev v okoliških okrajih, ob petih popoldne pa tudi že v mestnih. Rezultat: v slovenskih okrajih so izvoljeni vsi štirje narodni kandidati z veliko večino, v italijanskih — nobeden. — Slovenci so pognali v ožjo volitev kamoro in irredento v 3. in 4. okraju, v šestem pa socialne demokrate. V prvem, drugem in petem okraju ožja volitev med kamoristi in socialdemokrati. Slovenskih glasov je povsod neverjetno veliko. — Pred »Narodnim domom« je zbrana ogromna množica, ki prepeva narodne pesmi. Italijani in socialisti so grozno potrti vsled tega impozantnega nastopa Slovencev. — Ožje volitve se vrše v sredo. — Socialni demokratje so proglasili za sredo generalni štrajk. — Z slovenskih višin v hrajo slovenske trobojnice. V slovenskem taboru je navdušenje velikansko.

Trst, 14. junija. V I. volilnem okraju v okolici (Skedenj, Sv. Marija Mag. Zgornja in Spodnja) je bil izvoljen slovenski kandidat Anton Miklavc, posestnik, s 1086 glasovi. Socialni demokrat Končnik je dobil 324, Italijan Poretti pa 89 glasov. V II. okoliškem okraju (Rocol, Katinara, Lonjer, Vrdele, Kolonja in Konkoni) je bil izvoljen slov. kandidat Alojzij Bjeker, priv. uradnik, s 1075 glasovi. Socialni demokrat Milost je dobil 445, Italijan dr. Cimarori pa 110 glasov. V III. okoliškem okraju (Rojan, Greta, Barkovlje, Kontovel, Prosek, Sv. Križ, Opčine, Bane, Trebče, Padrice, Gropada in Bazovica) sta bila izvoljena slovenska kandidata Štefan Ferluga, šolski vodja, s 1752 in dr. Just Pertot, zdravnik, 1731 glasovi. Socialna demokrata Kopač in Pittoni sta dobila 514, ozir. 512, italijanska kandidata K. Ferluga in Kumer pa 154, oziroma 191 glasov.

Trst, 14. junija. V I. mestnem volilnem okraju (Sv. Vid) so dobili: Slovence dr. Edvard Slavik 247, socialist Spazzal 389 in Italijan dr. Cosulich 519 glasov. Vrši se ožja volitev med socialistom Spazzalom in komoristom dr. Cosulichem. V II. volilnem okraju (Staro mesto) so dobili: italijanska kandidata Ferrazzutti in Troier 814, oziroma 805, socialista Chiusi in Sota 683, oziroma 665, slovenska kandidata M. Hervatin in Jos. Marinković pa 103, ozir. 102 glasova. Potrebna je ožja volitev med socialisti in komoristi. V III. mestnem okraju (Novo mesto) so dobili: Slovence dr. G. Gregorin 520, slovenski socialist Novak 492, komorist dr. K. Mrach 651 in komorist Baldini 689 glasov. Patemtakem je ožja volitev med Slovencem dr. Gregorinom in slov. socialistom Novakom na eni strani in med komoristoma dr. Mrachom in Baldinijem na drugi strani. V IV. mestnem okraju (Barierra nuova in Škorklja) so dobili: slovenski kandidati dr. O. Rybač 788, Ant. Muha 748 in Fr. Kravov 744; italijanski kandidati dr. A. Ara 1125, M. Bratos 1133 in M. Gherbetz 1086, socialnodemokratski kandidati Ferdo Colobig 683, P. Gerin 688 in V. Kermolj 636 glasov. Potrebna je ožja volitev med slovenskimi kandidati dr. Rybačem, Muho in Kravosom na eni strani in med komoristi dr. Ara, Bratosom in Gherbetsem na drugi

strani. V V. mestnem okraju (Barierra vecchia in Kjadin) so dobili: slovenski kandidati M. Cotič 610, Jos. Gregorčič 616, Jos. Kolb 608 in dr. Jos. Wilfan 616 glasov, komoristi E. Amaranto 1881, K. Banelli 2001, dr. d'Osma 1909 in I. Pulz 1851, socialisti Fr. Blasizza 1455, I. Calligaris 1419, dr. G. Senigaglia 1474 in A. Simonetta 1447. Potrebna je ožja volitev med socialisti in komoristi.

V IV. mestnem okraju (Sv. Jakob in Kjarbola) so dobili: slovenski kandidati Iv. Bolonič 939, prof. Mandič 949, P. Može 939 in K. Živic 937 glasov; socialisti R. Cerniut 1779, St. Paulich 1782, Val. Pittoni 1816 in dr. E. Puecher 1783, komoristi I. Demarchi 803, I. Marchig 794, I. Masutti 806 in Jos. Snidersich 790 glasov. Potrebna je torej ožja volitev med slovenskimi kandidati in socialisti. Izvoljen ni torej niti eden kandidat sedaj vladajoče italijanske stranke v deželnem zboru oziroma občinskem zastupu tržaškem.

Trst, 14. junija. V I. mestnem okraju je volitev 1809, glasovalo jih je 1320; v II. okraju je volitev 2618, glasovalo jih je 1953; v III. okraju je volitev 2670, glasovalo jih je 1954; v IV. okraju je volitev 3615, glasovalo jih je 2906; v V. volilnem okraju je volitev 6129, glasovalo jih je 4715; v VI. okraju je volitev 5145, glasovalo jih je 4075.

Trst, 14. junija. Nemci so s svojim števnim kandidatom trgovcem Czernjem doživeli sramotno blamažo. Czerny je namreč dobil v I. okraju samo 37 glasov, v II. okraju 20, v III. okraju 76, v IV. okraju 72, v drugih okrajih pa sploh nobenega glasov.

Trst, 14. junija. Italijanska stranka je ponudila za ožje volitve italijanski socialno demokratični stranki kompromis, glasom katerega bi si obe stranki pridržali popolno svobodo glede volitev v I, II in V. okraju. V III. volilnem okraju bi 1 v ožji volitvi se nahajajoči komorist odstopil v prilog socialistu; v VI. volilnem okraju bi komoristi glasovali za socialiste, v IV. volilnem okraju pa socialisti za komoriste.

Socialno demokratska stranka je ta kompromis odklonila naglašajoč, da neče z nobeno strako skleniti kompromisa za ožje volitve. Vkljub temu je kamora izdala na svoje volitve poziv, naj pri ožji volitvi v VI. okraju kot en mož glasujejo za socialno demokratske kandidate.

Ožje volitve bodo pojutrišnjem v sredo.

Dunaj 14. junija. Izid včerajšnjih tržaških volitev je napravil velikanski vtisk na vladne in vse politične kroge. Vsi slovanski politiki se divijo kolosalnemu uspehu, ki so ga izvajali Slovenci pri teh volitvah. V vseh političnih krogih so mnenja, da je s temi volitvami za vedno strto neomejeno gospodstvo iredente v Trstu.

Cesar o dr. Žačkovi demisiji.

Dunaj 14. junija. Tiskovni departma ministrskega predsedstva je izdal danes ob 10. tale komunikacije: Cesar je včeraj sprejel v 3/4. urni avdienci ministrskega predsednika barona Bienerttha, ki mu je poročal o zadnjih dogodkih v poslanski zbornici. Vladar je izrazil svojo posebno zadovoljnost s postopanjem vlade ter se je z velikim priznanjem spominjal onih članov vlade, ki so vkljub težavnemu svojemu položaju podpirali pri glasovanju vladno politiko. Zato ni mogel v tem njih postopanju opaziti nobenega dejstva, ki bi kateregakoli člana sedanjega kabineta moglo siliti, da bi izvajal konsekvence. Cesar torej demisije češkega ministra-rojaka dr. Žačka ni sprejel. Dr. Žaček je danes ob 10. posetil ministrskega predsednika barona Bienerttha.

Aretacija krščansko-socialnega politika.

Dunaj 14. junija. Policija je aretirala predsednika okrajnega zastopa Edvarda Geiblingerja, znanega pristaša krščansko-socialne stranke. Geiblinger je tožen hudodelstva poverjenja in goljufive krjede.

Odstop skupnega finančnega ministra barona Buriana.

Dunaj 14. junija. »Montagsrevue« javlja, da v kratkem odstopi skupni finančni minister baron Burian. Za njegovega naslednika bo baje imenovan sedanji avstro-ogrski poslanik v Belgradu grof Forgach.

Izlet ruskih akademikov v slovenske zemlje.

Petrograd 14. junija. Včeraj je odpotovalo pod vodstvom vseučiliškega profesorja Aleksandra Pogodina 22 ruskih akademikov v Avstrijo. Posetili bodo Lvov, Krakov, Olomuc, Prago, Tabor in Tunaj. Z Dunaja se odpeljejo na Slovensko, kjer posetijo Ljubljano, Postojno in Trst.

Kazenako postopanje proti nadškofu.

Pariz, 14. junija. Pravosodno ministrstvo je odredilo kazensko postopanje proti nadškofu Andrieu v Bordeauxu, ker je v javnem govoru ščuval vernike na upor proti zakonu o ločitvi cerkve od države.

Gg. ljubljanskim trgovcem, prijateljem in podpornikom „Slavca“!

Ob priliki 25letnice v dne 27., 28. in 29. junija t. l. se vrši v nedeljo, dne 27. junija t. l. velika ljudska slavnost v Zvezdi. Naše, vedno požrtvovalno narodno ženstvo zavzelo se je z vso ljubeznijo za »Slavca« ter priredi na tej ljudski slavnosti tudi bogat in lep srečolov.

V to svrhu naprošamo tem potom vse gg. trgovce, prijatelje in podpornike društva »Slavec«, kateri bi ob tej izredni priliki hoteli izkazati tudi izredno ljubezen do društva, da izvolijo pokloniti za srečolov primerno darilo, katero naj se pošlje na naslov gospe dr. Franje Tavčarjeve, Breg št. 8, ali pa na odbor »Slavca«. Gg. trgovce pa, ki bi hoteli prepusiti društvu »Slavec« primerna darila proti najskrajnejši odškodnini, naj blagovoliijo prijaviti to naravnost na odbor »Slavca«.

Ker je društvo »Slavec« vedno nosilo slovensko narodno misel po vseh slovanskih deželah in slovenski pesmi povsod pridobilo simpatije in navdušenje, nadeja se »Slavec«, da ga prijatelji društva ob tem redkem jubileju ne pozabijo. Darila in prijave se sprejemajo do 20. t. m.

V Ljubljani, 5. junija 1909.

Odbor „Slavca“

Umri so v Ljubljani.

Dne 9. junija: Jožeta Zalokar, posestnikova žena, 35 let, Florijanske ulice 31.
Dne 11. junija: Ivana Mazi, zasebnica, 73 let Ravnikarjeve ulice 7.
Dne 12. junija: Uršula Resnik, zasebnica 83 let na Prulah 23.
V deželni bolnici:
Dne 8. junija: Jožefa Gril, eksekutarjeva žena, 50 let.
Dne 9. junija: Katarina Zupančič, kleparjeva žena, 27 let. — Alojzij Dolenc, hlapec, 19 let.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 14. junija 1909.
Termin:
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 13 40
Pšenica za april 1910 za 50 kg K 13 77
Rž za okt. 1909 za 50 kg K 10 37
Koruza za julij za 50 kg K 7 74
Oves za okt. 1909 za 50 kg K 7 80
Efektiv.
10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Vlaka nad morjem 806.3. Srednji srčni tlak 786.0 mm.

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
12.	9. zv.	731.4	14.8	sr. jzhod	oblačno
13.	7. zj.	731.0	12.0	sr. vzhod	jasno
	2. pop.	731.8	11.4	sl. szhod	dež
14.	9. zv.	733.6	10.3	sl. jzhod	"
	7. zj.	736.6	8.4	brezvetr.	oblačno
	2. pop.	726.7	19.4	sr. jzhod	sk. oblač.

Srednja večerajšnja temperatura 15.3° norm.
17.4° in predvečerajšnja 11.3° norm. 17.5°.
Padavina v 24 urah 1.7 in 24.6.

Trgovina

z mešanim blagom v mestu ali na deželi se pod ugodnimi pogoji vzame v najem, event tudi kupi.
Ponudbe pod „Sidro 100“ na uprav. „Slov. Naroda“ 2280-1

Vinske sode

iz hrastovega lesa, in sicer:
30 komadov od 6 do 8 hektol
10 " " " 15 " 18 "
1 komad za 30 hektol
1 " " " 50 " 598 56
1 " " " 60 " "
oddaja po primerni ceni

M. Rosner in drug
vložnjanarna, silivsko, trolinovno, drobnika in brinjovca v Ljubljani.

H. Volk v Šoštanju, Štajersko Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko se priporoča za sušenje 1082 vsakovrstnih oblik itd. 15

Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magdiću

krojaču, Miklošičeva cesta št. 10.

Mostovi iz betona

se oddaja v delo na zmanjšovalni dražbi in sicer:

most na Viču, proračunjen na 8000 K.
Most na šentjurški cesti pri Grosuplju, proračunjen na 4145 K.
Most v Cikavi pri Grosuplju, proračunjen na 499 K.
Betonski podstavki na lužinskem mostu pri Ljubljani, proračunjen na 450 K.

Pismene ponudbe z varščino 10% se bodo sprejemale.

do 21. junija 1909

dopoldne do 12. ure pri načelniku Antonu Belcu v Šent Vidu nad Ljubljano.

Načrti in troškovnik so na razpolago pri načelniku.

Okrajni cenini odbor v Št. Vidu nad Ljubljano, 12. junija 1909.

Anton Belc
načelnik

2273-1

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

Najboljše milo za kožo in proti pegam!
Dobiva se povsod!

964 15

2 stanovanji

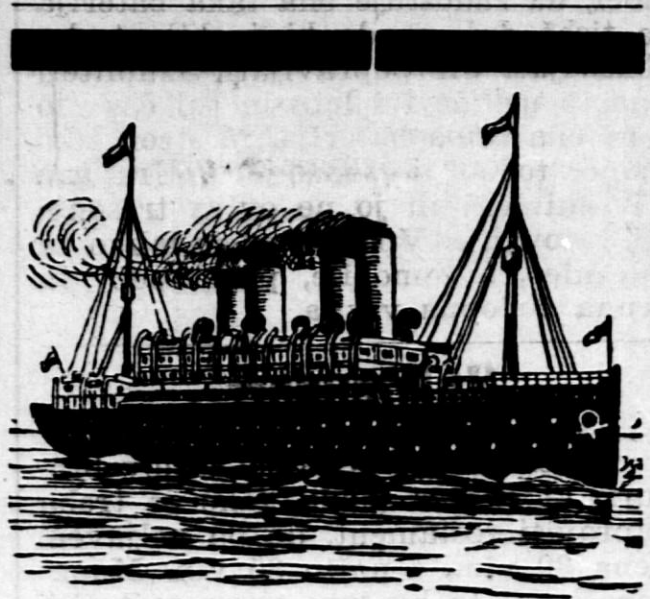
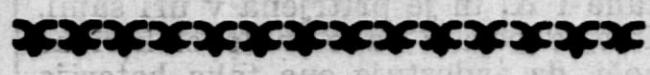
eno večje, eno manjše, to oddata, in sicer prvo s avgustom, drugo takoj. Oboje z uporabo vrta.

Vpraša se pri Bratrh Reisinghaus v Spodnji Šiški. 2277-1

Učenec

se takoj sprejme v kavarni Jirija.

Vpraša se istotam. 2266 2

Kder hoče varno, mirno in hitro potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika:

Jr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorske ulice 28

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki „volkami“: 2343 5)
Kaiserin Aug. Victoria, nosi 25.000 ton
Amerika " 24.000 "
President Lincoln " 20.000 "
President Grant " 20.000 "

Vožnja Ljubljana - Hamburg traja z nanovo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave okroglo 1 1/2 dni, ter ima potnik pravico porabe hrzovlakov po celi črti od Avstrijske meje (Eger) naprej.

Plačilni natakarišče službe

v kaki restavraciji ali kavarni v mestu ali na deželi. — Prevzel bi tudi gostilno na račun.

Kdo, pove upravništvu „Slovenskega Naroda“. 2258-2

Trgovski pomočnik

mlad, večš slovenskega in nemškega jezika, izučen trgovine z mešanim blagom, prve vrste prodajalec, zgovoren, želi promentiti službo. Na zahtevo se pošlje slika.

Dopisi pod „100“, glavna pošta Celovec. 2239-3

Dobrega kovaškega pomočnika

veščega kovanja konj, vozov itd. sprejme takoj Valentin Urbančič, kovski mojster v Ljubljani, Dolenski cesta šte. 1. 2278-1

Sprejme se dober detailist špecerijske stroke

in vestna 2262 2

blagajničarka

Ponudbe pod „Balkan“ Ljubljana, poste restante.

Ferdo Primožič mizarstvo in parketi

Ljubljana, Kilslerjeve ulice št. 5.

Priporočam se za polaganje parketov.

Preskrbim parkete iz prve slovenske tvrdke F. Kotnik, Vrhnika. 1960-6

Delo solidno.

Abiturijent

1886 začasno primernega opravila. Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda“. 2208-5

Gospodična

fina kuharica, vajena voditi gospodinjstvo, želi službe h kakemu gospodu ali h kaki večji rodbini kot opora gospodinje. 2240-8

Pismene ponudbe pod „gospodinja“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj kontorist

v tovarni za železnino na Štajerskem. Mesečna plača 80 K mesečno in prosto stanovanje.

Ponudbe pod „Železnina“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2252-3

Plačilna natakarica več natakaric

se sprejme za novo restavracijo hotela Tivoli (Švicarija).

Sprejem zanesljivo moč

v podružnici z mešanim blagom. Vstop takoj. Plača po dogovoru. Reflektiram le na prve moči. 2249-3

Naslov v upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Trgovcem, obrtnikom, zavodom, društvom itd se pripo roča za pisarniške, računske ali knjigovodstvene posle izurjena oseba, ki razpolaga vsak dan z nekaj urami prostega časa.

Ponudbe pod „Prosti čas“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2158-3

Večje stavbno podjetje sprejme takoj spretnega risarja

Ponudbe pod „risar“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2 76-1

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7:03 zjutraj: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Področico), Celovec.
7:25 zjutraj: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9:26 dopoldne: Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
11:40 dopoldne: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.
1:32 popoldne: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3:28 popoldne: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.
6:23 zvečer: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
7:40 zvečer: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
0 ponoči: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez Področico) Prago, Draždane, Berlin.
8:42 zjutraj: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. — Jesenice vsak dan).
Odhod iz Ljubljane (državne železnice):
7:28 zjutraj: Osební vlak v Kamnik.
2:08 popoldne: Osební vlak v Kamnik.
7:10 zvečer: Osební vlak v Kamnik.

10:50 ponoči: Osební vlak v Kamnik. (Le ob nedeljah in praznikih).
Prihod v Ljubljano (južne železnice):
7:12 zjutraj: Osební vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Tržiča.
8:52 zjutraj: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11:23 dopoldne: Osební vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Področico in Trbiž, Gorice, drž. žel., Jesenic, Tržiča.
2:58 popoldne: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4:15 popoldne: Osební vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Področico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel., Jesenic, Tržiča.
6:40 zvečer: Osební vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Področico), Jesenic.
8:42 zvečer: Osební vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic, Tržiča.
9:07 zvečer: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11:08 ponoči: Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.
Prihod v Ljubljano (državne železnice):
6:46 zjutraj: Osební vlak iz Kamnika.
10:59 dopoldne: Osební vlak iz Kamnika.
6:10 zvečer: Osební vlak iz Kamnika.
9:55 zvečer: Osební vlak iz Kamnika. (Le ob nedeljah in praznikih).
Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državeno-železniško ravateljstvo v Trstu.

Modni salon za damske klobuke

P. Magdió

Ljubljana, hotel „pri Maliču“, Ljubljana

(nasproti glavne pošte)

priporoča damske klobuke v veliki izbiri oblike, cvetlice, peresa, kitnicarija. Vsiški modeli znatno znižane cene.
Sosebni oddelek v prvem nadstropju. 1961

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. 1586-23

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14-66
Kapital, glavnica K 3.000.000. Stritarjeve ulice šte. 2. Rezervni fond K 300.000.

sprejema vloge na knjižice in na tekuči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vredne in vrednostne papirje vsak vrst po dnevnem kursu.